

Rapport bevindingen Visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

DE VISITATIECOMMISSIE:

Wim de Bruijn
Gerrit Euverman
Henk Hanneman

16 april 2010

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Bevindingen
 - A. Algemeen
 - B. Pensioenregeling/financiering
 - C. Processen
 - D. Checks & Balances
 - E. Aansturing fonds
 - F. Risico's
 - G. Pension Fund Governance

Bijlage: Samenvatting

1. INLEIDING

Met de invoering van de Pensioenwet zijn nadere eisen gesteld aan het interne toezicht van pensioenfondsen in Nederland.

Het interne toezicht heeft betrekking op het kritisch bezien van het functioneren van (het bestuur van) het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen.

Het interne toezicht heeft ten minste de volgende taken:

- het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks en balances binnen het fonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.

Daarbij heeft het interne toezicht recht op:

- alle informatie die het nodig acht om zijn taak goed te kunnen uitvoeren;
- overleg met het bestuur over alle bestuurstaken;
- overleg met de externe accountant en actuaris.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (hierna: het Fonds) heeft besloten om in het kader van de invulling van het interne toezicht een visitatiecommissie te benoemen. Daartoe heeft het Bestuur van het Fonds met VCHolland schriftelijk afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een opdrachtbrief d.d. 27 november 2009.

De werkzaamheden van de visitatiecommissie hebben onder meer bestaan uit een gerichte inventarisatie van de (governance-)structuur van het Fonds en een beoordeling van de binnen het Fonds beschikbare documenten met betrekking tot de voor het interne toezicht relevante aandachtsgebieden.

Het Fonds heeft de gevraagde informatie en documenten namens het bestuur en zonder voorbehoud op een overzichtelijke wijze aan de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. Daarnaast heeft de visitatiecommissie tijdens het visitatiebezoek op 23 februari 2010 met de heer Kees van Reenen, bestuurslid van het Fonds en de heer Mark Bakker, pensioenadministrateur en werkzaam bij Deutsche Bank Nederland (hierna DBN) overleg gevoerd waarbij een toelichting op de verstrekte documenten is ontvangen en aanvullende informatie is verkregen. De visitatiecommissie heeft op die dag tevens haar eerste bevindingen met een delegatie van het bestuur van het Fonds besproken.

De visitatiecommissie heeft kennis genomen van de rapportages van de externe accountant en externe actuaris. Gezien haar bevindingen heeft de visitatiecommissie geen aanleiding gevonden tot nader overleg met voornoemde functionarissen.

De visitatiecommissie heeft haar concept-rapport inzake de bevindingen op 16 april 2010 met het bestuur van het Fonds besproken. De reactie van het bestuur is in de rapportage verwerkt.

2. BEVINDINGEN

A. Algemeen

De algemene indruk van de visitatiecommissie is dat het bestuur op actieve en transparante wijze het Fonds bestuurt en adequaat anticipeert op de voor het Fonds relevante ontwikkelingen. De bestaande governancestructuur binnen het Fonds en de bestuursondersteuning door de heer Mark Bakker (in dienst bij Deutsche Bank) leveren daarvoor een belangrijke bijdrage

De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat het bestuur op voortvarende wijze de implementatie van de in de Principes opgenomen regels met betrekking tot het afleggen van verantwoording en intern toezicht heeft uitgevoerd en dat het Fonds een goede invulling geeft aan de in de Principes genoemde aandachtsgebieden voor zorgvuldig bestuur.

De medezeggenschap binnen het Fonds is statutair geregeld via een (qua stemverhoudingen paritair samengesteld) bestuur met drie door de werkgever voor onbepaalde tijd benoemde leden, tweedoor de werknemers voor drie jaar benoemde leden en één door de gepensioneerden voor drie jaar gekozen vertegenwoordiger. Jaarlijks treedt van laatstgenoemden één volgens een door het bestuur gemaakt rooster af. Het Fonds kent geen deelnemersraad. Jaarlijks wordt een deelnemersvergadering gehouden die informatief van karakter is. Binnen het bestuur vormen drie leden het dagelijkse bestuur te weten één werkgevers-vertegenwoordiger, één werknemersvertegenwoordiger en één vertegenwoordiger van de gepensioneerden.

Het Fonds heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld en het interne toezicht middels een visitatiecommissie vormgegeven. De taken van het verantwoordingsorgaan en visitatiecommissie zijn schriftelijk in een reglement vastgelegd.

De visitatiecommissie heeft aan de hand van de rapportage van het verantwoordingsorgaan kunnen constateren dat het verantwoordingsorgaan zich bewust is van haar verantwoordelijkheden en (evenals het bestuur zelf) een grote betrokkenheid toont bij het reilen en zeilen van het Fonds. Het bestuur informeert het verantwoordingsorgaan ook op een duidelijke wijze over de voor het Fonds relevante zaken.

Er is aandacht voor de vereiste deskundigheid van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur van het Fonds heeft de aanwezige deskundigheid van de bestuursleden zowel op individueel niveau als voor het bestuur als geheel aan de hand van de deskundigheidsmatrix getoetst. Er is een opleidingsplan. Jaarlijks wordt het bestuur door middel van een tweedaagse workshop door Towers Watson (hierna: TW) op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in pensioenland. Nieuwe bestuursleden dienen een deskundigheids-toets te doen bij TW.

Het bestuur kent geen procedure voor een periodieke evaluatie van het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden alhoewel de Statuten (art. 6.6) zulks wel vereisen. De visitatiecommissie beveelt aan zulks periodiek te doen. Het bestuur is conform de statutaire bepalingen

bevoegd bij niet functioneren over te gaan tot ontslag en/of schorsing van een bestuurslid.

TW verzorgt de actuariële advisering van het Fonds. Daarnaast verzorgt de werkgever, DBN, de bestuursondersteuning en het pensioenbeheer. De kosten daarvan komen voor rekening van de werkgever. Het vermogensbeheer is opgedragen aan DB Advisors. De actuariële certificering is niet (juridisch) gescheiden van de advisering en wordt uitgevoerd door een andere medewerker van TW.

Tengevolge van de acquisitie door Deutsche Bank van een substantieel grotere bank in Nederland zal de omvang van het Fonds in 2010 verveelvoudigen. Dit zal grote gevolgen hebben voor de governance en de vereiste uitvoerende ondersteuning van het Fonds. Het bestuur is reeds doende de gevolgen daarvan in kaart te brengen en daarop te anticiperen.

B. Pensioenregeling/financiering

Het Fonds is opgericht op 29 september 1939 en is statutair gevestigd te Amsterdam. Het Fonds belegt ca. 89 miljoen euro voor ruim 800 deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden.

Het Fonds voert een tweetal pensioenregelingen uit namelijk die volgens Pensioenreglement A resp. B.

De pensioenregeling volgens Pensioenreglement A heeft de volgende kenmerken:

- Geïndexeerde middelloonregeling
- Uitkeringsovereenkomst
- Franchise: 18.145,- (2009)
- Alle nieuwe deelnemers vanaf 1 januari 2006 en deelnemers geboren op of na 1 januari 1950
- Pensioenleeftijd: 65 jaar
- Opbouwpercentage: 2% per jaar

De pensioenregeling volgens Pensioenreglement B heeft de volgende kenmerken:

- Geïndexeerde middelloonregeling met eindloontoets
- Uitkeringsovereenkomst
- Franchise: € 18.145,- (2009)
- Deelnemers geboren voor 1 januari 1950 en deelnemer waren op 31 december 2005
- Pensioenleeftijd: 62 jaar
- Opbouwpercentage: 2 % per jaar.

De verhouding actieven/inactieven (slapers en gepensioneerden) is de laatste jaren vrijwel constant (2008: 26% actieven; 41% slapers en 32% gepensioneerden). Dat zal ingrijpend veranderen (o.a. een verzevenvoudiging van het deelnemerbestand) nadat later dit jaar de geplande overname van een onderdeel van ABN-AMRO wordt geëffectueerd. Omdat alleen de actieven van het te acquireren bedrijf tot het Fonds zullen toetreden, zonder de in het verleden opgebouwde rechten mee te

brengen, zullen de gevolgen hiervan geleidelijk de omvang van de verplichtingen van het Fonds doen toenemen.

Het Fonds voert een voorwaardelijk toeslagenbeleid op basis van een tevoren bepaalde maatstaf conform label D6 van de toeslagenmatrix. Indien en voor zover de financiële middelen het toelaten worden er jaarlijks toeslagen verleend op de opgebouwde pensioenaanspraken in de middelloonregeling. Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen actieve deelnemers en inactieven. De toeslagverlening van de actieven vindt plaats met maximaal de CAO-loonindex. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de aanspraken worden aangepast.

De toeslagverlening van de inactieven vindt plaats met maximaal de stijging van de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens.

In de ABTN is een beleidsstaffel opgenomen die dient ter ondersteuning van de besluitvorming terzake door het bestuur. Vanwege de financiële positie van het Fonds heeft het bestuur besloten om in 2009 geen toeslag te verlenen. Met betrekking tot de eventuele toeslagverlening per 1 januari 2010 zal het bestuur een besluit nemen als de jaarrekening 2009 is vastgesteld.

Ultimo van het verslagjaar 2008 verkeerde het Fonds in een situatie van reserve- en een (gering) dekkingstekort (dekkingsgraad 103,3% eind december 2008). Het Fonds heeft het kortetermijn- en langetermijnherstelplan tijdig bij DNB ingediend. De plannen zijn goedgekeurd door DNB. Basis voor de herstelplannen is een door een externe partij opgestelde continuïteitsanalyse geweest. Uit het herstelplan blijkt een herstelkracht binnen de daarvoor geldende perioden.

In het premiebeleid wordt uitgegaan van een kostendekkende premie waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van demping. De feitelijke premie wordt betaald door werkgever (2009: 19,3% van de salarissom) en werknemers (2009: 2% van hun pensioengrondslag?). Omdat de premie voor 2009 onvoldoende kostendekkend was, heeft de werkgever een extra storting van € 250.000 gedaan. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan de risico's inherent aan het dempen van de premie expliciet af te wegen tegen de beoogde voordelen daarvan en deze risicoafweging in de ABTN te vermelden.

De werkgever stelt aan het begin van elk kalenderjaar de geraamde jaarpremie ter beschikking aan het Fonds.

C. Processen

De financiële administratie, pensioenadministratie, jaarverslaglegging en de bestuursondersteuning van het fonds worden uitgevoerd door DBN. Vermogensbeheerder is DB Advisors. De rapportages van DBN over het pensioenbeheer zijn helder en geven het bestuur voldoende inzicht om zelfstandig tot een oordeel te komen.

De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat er een beschrijving is van de aan DBN opgedragen werkzaamheden op bovenstaande gebieden en er tevens afspraken zijn gemaakt over de kwaliteit van de dienstverlening, die in een SLA is vastgelegd. Met betrekking tot de pensioenadministratie is echter geen SAS 70 type II verklaring of vergelijkbaar kwaliteitslabel beschikbaar. Ook van het bestaan van andere toetsingsmechanismen is de visitatiecommissie niet gebleken. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan zoveel mogelijk zakelijke ('at arm's length') afspraken met de werkgever te maken en in de SLA ook afspraken op te nemen betreffende

bijvoorbeeld een kwaliteitsaudit bij de uitvoerder, sancties bij niet-nakoming, enz. Van belang is dat de voor het Fonds relevante processen/procedures in de SAS-70 verklaringen wel volledig worden afgedekt.

Het bestuur zal in 2010 in samenhang met de toetreding tot het Fonds van een groot aantal nieuwe deelnemers de verwerking van de migratie toetsen.

De overeenkomst met DBN terzake van het voeren van de pensioenadministratie, enz. kan door DBN ultimo van enig jaar per direct opgezegd worden. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan zich te bezinnen op maatregelen om de continuïteit te verzekeren in het onverhoopte geval dat de werkgever de overeenkomst opzegt.

De operationele activiteiten worden ondersteund door ICT-systemen van DBN, die up to date zijn en waarin zich met betrekking tot het Fonds geen complicaties hebben voorgedaan.

De door en ten behoeve van het Fonds gehanteerde processen/procedures zijn zodanig dat er naar de mening van de visitatiecommissie in algemene zin wordt voldaan aan een adequate inrichting in lijn met de wettelijke vereisten. Er is onder andere sprake van een geformaliseerde vastlegging inclusief de vereiste interne beheersingsmaatregelen (zoals het vier-ogen-principe), er is sprake van een periodiek toetsing van de toereikende werking van het interne beheersingsstelsel en er is sprake van een directe bijstelling op basis van opgedane ervaringen en/of veranderende omstandigheden.

Het bestuur heeft voor het vermogensbeheer een contract met een (externe) fiduciair beheerder, DB Advisors afgesloten. Het bestuur laat zich bijstaan door een beleggingscommissie die bestaat uit drie bestuursleden. De beleggingscommissie vormt samen met twee medewerkers van de vermogensbeheerder DB Advisors de zogenoemde Investment Advisory Board (IAB). Daarnaast wordt in voorkomende gevallen een beroep op TW gedaan voor advies met betrekking tot het risicomanagement en het beleggingsbeleid. De visitatiecommissie beveelt aan deze structuur te formaliseren en de rol en taak van de verschillende organen en adviseurs schriftelijk vast te leggen en van de vergaderingen van de IAB een verslag te maken.

Voor het vermogensbeheer beschikt DB Advisors over een SAS-70, type II verklaring. Bij het vermogensbeheer vervult de beleggingscommissie naast zijn adviserende rol ook een monitorende rol ten aanzien van de resultaten van het vermogensbeheer door DB Advisors.

De verklaring inzake de beleggingsbeginselen alsmede het beleggingsbeleid zijn opgenomen in de ABTN.

De notulen van de bestuursvergaderingen zijn helder en overzichtelijk. Actie- en besluitenlijsten worden nauwgezet bijgehouden. De wijze waarop binnen de bestaande governancestructuur de verschillende onderwerpen binnen het bestuur aan de orde worden gesteld geeft het bestuur de mogelijkheid tot een zelfstandig oordeel te komen en zijn besluitvorming daarop te baseren.

Het jaarverslag is goed leesbaar en inzichtelijk en het geeft goed weer waar het bij een het Fonds om gaat. Ook de website is helder en informatief.

D. Checks & Balances

Het Fonds heeft de “compliance” van het Fonds inclusief de Gedragscode op een goede wijze ingevuld en aangepast aan de gewijzigde (wettelijke) regelgeving. Er is een insidersregeling. Binnen het Fonds is een marktconforme complianceregelgeving van toepassing inclusief een gedragscode. De controle op de naleving van de Gedragscode/insidersregeling is aan een medewerker van DBN opgedragen. De compliance-officer ziet toe op een jaarlijkse herbevestiging van compliance door betrokkenen en rapporteert zijn bevindingen ten aanzien van naleving van de gedragscode jaarlijks aan het bestuur.

Het Fonds dient op grond van de toezichtwetgeving nog invulling te geven aan de opstelling van een integraal integriteitsbeleid. De visitatiecommissie doet de aanbeveling hier aandacht aan te geven.

Het Fonds kent een klachten- en een geschillenregeling. Een klacht wordt behandeld door het bestuur. Er is echter geen beroepsregeling voor het geval verzoeker zich niet kan verenigen met het bestuursbesluit. Het aantal ontvangen klachten gedurende de laatste 5 jaar is minimaal. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan de wenselijkheid van het formuleren van een beroepsregeling te onderzoeken.

Geschillen worden behandeld door een externe juridische dienstverlener (Nauta Dutilh). Het Fonds kent geen klokkenluidersregeling. De visitatiecommissie beveelt aan een dergelijke regeling in het leven te roepen mede gelet op de nauwe banden tussen het Fonds en de werkgever in de onderscheiden rol van sponsor, pensioenadministrateur en beleggingsbeheerder. Het bestuur is van mening dat de bij DBN bestaande klokkenluidersregeling niet noodzaakt tot een separate regeling voor het Fonds.

Het Fonds beschikt over een communicatieplan met een duidelijke omschrijving van de wijze waarop het Fonds met de deelnemers wil communiceren. Het bestuur heeft het communicatieplan laten checken door een externe partij (TW) en de door deze gegeven aanbevelingen opgevolgd. In dit communicatieplan zijn de wettelijk verplichte informatieverstrekkingen en het tijdstip en wijze waarop deze dient plaats te vinden aan de (gewezen) deelnemers opgenomen.

Deel van het communicatieplan is o.a. de jaarplanning inclusief een jaarkalender en een duidelijke toewijzing van wie verantwoordelijk is voor wat. Het fonds hanteert een startbrief en een UPO en heeft afgelopen jaar de modelbrief naar aanleiding van o.a. het herstelplan laten uitgaan.

De visitatiecommissie doet de aanbeveling de wijze waarop het Fonds met zijn deelnemers communiceert en hen ook informeert periodiek te toetsen aan de mening van de deelnemers zelf via een klanttevredenheidsonderzoek. Dit past in de strikte eisen zoals die door de AFM ter zake worden gesteld. Het bestuur heeft toegezegd dit ter hand te zullen nemen.

Zoals eerder vermeld, wordt de actuariële advisering door TW verzorgd.

Het bestuur reageert alert op de door de externe accountant (KPMG) en actuaris in hun rapportages gedane adviezen.

De kosten van het Fonds bestaan uit uitvoeringskosten ad € 266.000 (2008) en kosten voor het vermogensbeheer. De kosten van het vermogensbeheer zijn na de overgang naar een andere vermogensbeheerder sterk afgenomen (2007: € 265.000; 2008: € 102.000). De uitvoeringskosten (waarvan controle - en advieskosten ad € 187.000) zijn in 2008 sterk gestegen (20%). De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan ook deze kosten scherp te bewaken.

De rapportages binnen het Fonds en van externe partijen ten behoeve van het bestuur zijn duidelijk en overzichtelijk. De frequentie van de rapportages is ook afgestemd op de mogelijkheid van snel ingrijpen indien dit nodig is.

De visitatiecommissie heeft kunnen constateren dat de dienstverlening aan het Fonds door TW veelomvattend is:

- Certificerende actuaris
- Adviserend actuaris
- Juridisch adviseur
- Beleggingsadviseur
- Adviseur risicomangement

De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan aandacht te hebben voor mogelijke belangenverstrengeling in deze dienstverlening. Wel is vastgesteld dat bij TW een gedragscode bestaat.

E. Aansturing fonds

De bestaande governancestructuur binnen het Fonds maakt een goede aansturing van het Fonds mogelijk. De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat hieraan ook daadwerkelijk invulling wordt gegeven.

Het bestuur geeft te kennen dat de kwaliteit van de aansturing van het fonds in termen van het personeel (in dienst van DBN), middelen en organisatie hoog is. De visitatiecommissie kan op grond van haar werkzaamheden instemmen met dit oordeel. Waar sprake is van uitbesteding is het voor het bestuur van belang dat de uitbestedingovereenkomst(en) voldoen aan de daartoe wettelijk gestelde eisen. Daarnaast is het van belang dat het bestuur inzicht heeft in respectievelijk rekening houdt met de aan de uitbesteding verbonden risico's, op een onafhankelijke wijze tot zijn besluitvorming kan komen en zijn primaire verantwoordelijkheden niet heeft gedelegeerd.

De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat in algemene zin aan de (wettelijke) normen voor uitbesteding in de praktijk wordt voldaan.

F. Risico's

Het fonds is eind 2008 in een situatie van reserve- en dekkingstekort gekomen. Ter onderbouwing van de korte- en langetermijn herstelplannen heeft het Fonds een continuïteitsanalyse laten uitvoeren. De studie laat zien dat het Fonds gemiddeld genomen herstelkracht bezit en uitkomt op een nominale dekkingsgraad van ca. 120

en een reële dekkinggraad van 87 aan het einde van de 15 jaars termijn. Tegelijkertijd laat de studie zien dat er een grote kans op een dekking- en reservetekort is. Stresstests uitgevoerd op de drie grootste risico's nl. zakelijke waarden, kapitaalrente, en inflatie laten zien dat die kansen aanzienlijk stijgen: de kans op reservetekort stijgt tot boven de 60% bij een halvering van de risicopremie op zakelijke waarden of een daling van de marktrente met 1%. De visitatiecommissie is met de actuaris van mening dat het Fonds zich op dit punt dient te verbeteren en beveelt het bestuur aan hiervoor aandacht te hebben.

In de ABTN en het Jaarverslag 2008 wordt een uiteenzetting gegeven van de wijze waarop door het Fonds in het vigerende financieringsbeleid met een (beperkt) aantal risico's van het Fonds wordt omgegaan. Het Fonds gaat met name in op het beleggingsrisico, het actuariële risico en het renterisico.

Van specifieke aandacht voor de overige financiële, juridische en operationele risico's is de visitatiecommissie niet gebleken. Ook een aanpak voor systematische beheersing van de risico's ontbreekt. De visitatiecommissie beveelt aan dat het bestuur de onlangs ingeslagen weg naar een integraal en een meer expliciet risicobeleid bijvoorbeeld langs de lijnen van de door DNB geformuleerde Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM of het daarop gebaseerde COFIRM-systeem van TW) tot implementatie brengt. De visitatiecommissie beveelt aan hierbij ook aandacht te besteden aan het inflatierisico.

Het renterisico van het fonds is voor 75% afgedekt: de duration van de bezittingen is vrijwel gelijk aan de duration van de verplichtingen.

Het bestuur heeft een risicoanalyse gemaakt van de huidige portefeuille vanuit de optiek van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en de beperkingen voor een daarop gericht beleid in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot het uitsluiten van beleggingen in bepaalde sectoren (wapen-, seks- en gokindustrie).

Het bestuur wenst de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Het bestuur geeft voorts aan dat - hoewel het rendement op de portefeuille een hoge prioriteit heeft - voorop staan een defensief karakter van het beleggingsbeleid en een voorzichtige afweging van risico en rendement. Het bestuur heeft in 2006 een ALM-studie laten uitvoeren aan de hand waarvan o.a. een strategische beleggingsmix van 70% vastrentende waarden en 30% zakelijke waarden is gekozen. De parameters voor deze studie zijn gekozen door de uitvoerder van de studie (TW). De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan in voorkomende gevallen zelf de parameters die ten grondslag aan een ALM-studie vast te stellen. De ex-ante tracking error voor de portefeuille ten opzichte van de verplichtingen is vastgesteld op maximaal 5,2%. In lijn hiermee heeft het bestuur besloten om ten minste 75% van het renterisico van de nominale voorzieningen af te dekken. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan om aandacht te schenken aan de keuze voor het alternatief nl. de reële voorzieningen als uitgangspunt kiezen.

Onlangs is door het moederconcern (Deutsche Bank AG) aan het bestuur voorgesteld de gekozen strategische mix (75/25 of 70/30) een meer defensief karakter te geven uitmondende in: 85% vastrentende en 15% zakelijke waarden. Deutsche Bank AG is bereid het Fonds tegemoet te komen op het punt van het rendementsverlies dat

daarvan naar alle waarschijnlijkheid het gevolg van zal zijn. Het bestuur heeft dit voorstel aangenomen. De vermogensbeheerder ontvangt naast een vaste vergoeding ook een performance fee ter grootte van 20% van de outperformance ten opzichte van de gekozen benchmarks. Eventuele underperformance wordt hierop eerst in mindering gebracht. De visitatie-commissie beveelt het bestuur aan de performance fee opzet aan een kritisch onderzoek te onderwerpen (met name zaken als absolute hoogte fee, de door het bestuur vastgestelde benchmarks en/of de introductie van een "hurdle") en zo veel mogelijk een marktconforme regeling bij DB Advisors te bedingen.

De ingediende (en door DNB goedgekeurde) herstelplannen voor de korte en lange termijn van het fonds gaan uit van hoge rendementsverwachtingen. DNB heeft wel aangegeven het portefeuille rendement aan de hoge kant te vinden en gevraagd dit in de toekomst meer prudent te kiezen. Daarnaast laat de continuïteitsanalyse en de stresstest zien dat de kansen op reservetekort en onderdekking groot zijn. De visitatiecommissie beveelt aan de opmerking van DNB, de uitkomst van de continuïteitsstudie en de eerder aangegeven wens van Deutsche Bank AG om prudenter te beleggen mee te nemen in de vaststelling van de parameters voor een nieuw uit te voeren ALM-studie.

De visitatiecommissie heeft geen liquiditeitsprognose voor de korte en middellange termijn bij de documentatie aangetroffen. Het bestuur verwacht dat het deelnemersbestand op korte termijn sterk zal toenemen (aansluiting deelnemers NewBank), Gezien deze verwachtingen is een dergelijke prognose onontbeerlijk in het kader van de beheersing van de risico's van het Fonds, in het bijzonder het liquiditeitsrisico.

G. Pension Fund Governance

De visitatiecommissie heeft geconstateerd dat het bestuur op voortvarende wijze de implementatie van de in de Principes opgenomen regels met betrekking tot het afleggen van verantwoording en intern toezicht heeft uitgevoerd en dat het Fonds een goede invulling geeft aan de in de Principes genoemde aandachtsgebieden voor zorgvuldig bestuur.

Utrecht, 16 april 2010

De visitatiecommissie

Wim de Bruijn

Gerrit Euverman

Henk Hanneman

Bijlage:

Samenvatting van het Rapport met bevindingen door de Visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland

Met de invoering van de Pensioenwet zijn nadere eisen gesteld aan het interne toezicht van pensioenfondsen in Nederland.

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland (het Fonds) heeft besloten om in het kader van de invulling van het interne toezicht een visitatiecommissie te benoemen. Daartoe heeft het bestuur met de maatschap VCHolland een overeenkomst gesloten voor de uitvoering van een visitatie door leden van VCHolland.

De visitatiecommissie heeft op 16 april 2010 haar concept-rapportage met het bestuur besproken. Hieronder volgen samengevat de belangrijkste aanbevelingen van de visitatiecommissie inclusief de reactie van het bestuur daarop.

De algemene indruk van de visitatiecommissie is dat het bestuur op actieve en transparante wijze het Fonds bestuurt en adequaat anticipeert op de voor het Fonds relevante ontwikkelingen. De bestaande governancestructuur levert daarvoor een belangrijke bijdrage. Het Fonds heeft op structurele wijze invulling gegeven aan de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur.

Tengevolge van de acquisitie door Deutsche Bank van een substantieel grotere bank in Nederland zal de omvang van het Fonds in 2010 verveelvoudigen. Dit zal grote gevolgen hebben voor de governance en de vereiste uitvoerende ondersteuning van het Fonds. Het bestuur is reeds doende de gevolgen daarvan in kaart te brengen en daarop te anticiperen. Het bestuur geeft invulling aan behoud en verbetering van de deskundigheid van de leden. De visitatiecommissie beveelt aan periodiek een evaluatie van het functioneren zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuursleden uit te voeren.

De compliance bij het Fonds is op een goede wijze geregeld. In dit kader dient het Fonds nog invulling te geven aan de opstelling van een integraal integriteitsbeleid.

De medezeggenschap bij het Fonds is ingevuld met een directe vertegenwoordiging van gepensioneerden in het bestuur. Daarnaast is een Verantwoordingsorgaan ingesteld dat door het bestuur op duidelijke wijze wordt geïnformeerd over de voor het Fonds belangrijke zaken.

Het Fonds beschikt over een communicatieplan met een duidelijke vastlegging van de wijze waarop het Fonds met de deelnemers wil communiceren. De visitatiecommissie heeft de aanbeveling gedaan op een wat meer structurele wijze de mening van de deelnemers te betrekken bij het communicatiebeleid. Het bestuur heeft aangegeven daar invulling aan te willen geven. Het jaarverslag kan worden gekwalificeerd als zijnde van goed niveau.

Het pensioen- en vermogensbeheer wordt verzorgd binnen het concern waartoe de werkgever behoort. Aan de (wettelijke) normen voor uitbesteding wordt voldaan.

Het bestuur heeft aandacht voor de risico's van het Fonds en de wijze waarop daarmee door het Fonds wordt omgegaan. De visitatiecommissie beveelt wel aan een meer integraal en expliciet risicobeleid te voeren, waarbij ook het inflatierisico meegenomen moet

worden. Het bestuur heeft op voorstel van en in overleg met het moederconcern van de werkgever besloten tot een defensief karakter van de beleggingsmix.

Utrecht, 16 april 2010

VCHolland

De visitatiecommissie

Wim de Bruijn

Gerrit Euverman

Henk Hanneman